1871. III. évfolyam. **89. szám.** Csütörtök, május 4.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz. Vecsey-haz földszint a** szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Mi lesz vége a polgárháborunak Francziaországban?

=) „Ők nem tanultak semmit, de nem is felejtettek semmit!"

Alig van a francziáknak közmondása, melyet jelenben oly jogosan lehetne alkalmazni reájok, mint ezt.

A háboru bevégzésével azt hittük mi azt hitte egész Európa, hogy a megtört, a megalázott nemzet legalább tanulságot merit szenvedéseiből, s a béke jótékony áldásai alatt kiheverendi a sebeket, miket rajta megbukott zsarnokának átkos politikája folytán, a háboru szerencséjének mostohasága ejtett, s ime a polgárháboru, mely a béke előzményének megkötése után kitört, még mindig egyre tart, s a poroszok rettenetes dulásait, a még ádázabb testvérgyilkolás rendszeresitett hosszu sora követé.

Már mult hó 25-ére az volt mondva a versaillesi kormány által, hogy a döntő csapás azon napon fog intéztetni a lázzadók ellen, azonban bizony nem következett az be.

A versaillesi kormánynál ugy látszik hiányzik az erély, hiányzik az önbizalom, már pedig ezek nélkül igen ritkán lehet valami döntő eseményt létesiteni.

Francziaország ügye jelenben egy agg reszkető keze által vezettetik, s e reszkető kéz ismét oly befolyások alatt áll, melyeknek végczélja épen ellenkezik Francziaország független szabadságának megszilárdulásával.

És Francziaország szabadságának, függetlenségének ellenségei, már már előre örvendhetnek diadaluknak, mert az, az események eddigi egymásután következését tekintve, csaknem teljesen bizonyos.

Francziaország főereje, legalább ezuttal még Párisban van. Páris a sziv, mely ha megszünt dobogni, megmerevednek a többi tagok is.

E nemes szerve Francziaországnak igen beteg, s e betegsége nem a heveny, hanem az idült bajok közé tartozik, s neve politikai tultengés s oka a centralisatio.

Francziaország e politikailag beteg központjának lakossága fellázadt volna az adott alkalomkor nem csak a Thiers kormány, hanem bármely irányu, s bárminő körülmények közt alakult kormány ellen is, s azon szerencsétlenségért, mely e polgár háboruból Francziaországra már eddig is bőséggel hárult, mi nem annyira a felkelőket, mint azon kormányt okozzuk, mely elég gyenge volt azt csirájában el nem fojtani, meg nem semmisiteni, s megengedte, hogy a kiütött tüz oly roppant lángokban csapkodjon fel, melyek végelpusztitással tenyegetik, nem csak a kormánynak fenállását, hanem a független szabadság jövőjét is Francziaországban.

Mert azt, hogy és mi módon lesz e polgárháborunak vége, csaknem teljes bizonyossággal lehet sejteni.

Inter duos litigantes tertius gaudet.

E tertius Francziaország egymást gyilkoló népe közt Napoleon leend, ki Chislehurstban a politikai cselszövények egész hálózatát szövi, a maga magát mindennap gyengitő, s öngyilkoshoz hasonló Francziaország körül.

A felkelők talán még fentartják magukat nehány hétig, s végre felettük is majd győzni fog az, mi Párist elejtette, az éhség, s a nélkülözések, s ha egyszer a versaillesi kormány hadserege Párisba benyomul, — annak vezére, ki a legujabb hirek szerint volt császárjával a legbensőbb és legközvetlenebb összeköttetésben áll, Mac-Mahon majd gondoskodni fog arról, hogy Napoleon hiveire az aranjuezi szép napok ismét felviruljanak, s ezuttal nem igen hiszszük, hogy az államcsiny, mely Francziaországot ujból a Napoleonok igájába ejtendi, az ominósus dec. 2-ig várat magára.

És Európa mit teend! Összedugott kézzel fog örülni a háboru ilyetén befejezésének.

— **Kossuth Lajos nyilatkozata** a Biró Mihály-Orbán Balázsféle sajtóperben. Füzesséri Géza, Biró ügyvéde sajtó alá rendezé — bár hiányosan — a hires sajtóper lefolyását, s annak egy példányát elküldé **Kossuth Lajos** nagy hazánkfiának, kikérvén arra becses véleményét. Kossuth válaszolt, s a nagy becsü, s az egykori kormányzó mély belátásáról fényesen tanuskodó levélből mi is közöljük a következőket:

„Akárki tanácsolta Biró Mihálynak azt, hogy becsületének a közvélemény előtt rehabilitatióját ez ügyben törvény utján keresse, igen rosz, igen szerencsétlen tanácsot adott neki. De megtörtént. Önnek védencze törvény utjára lépett. Maga lépett arra, s most miután a saját maga által kihivott esküdtszéki eljárás ellene ütött ki: ön engem arra szólit fel, hogy vessem az én magán véleményemet, ha az védenczére kedvező találna lenni, az esküdtszéki itélet ellenében a közvélemény mérlegébe. Én Uram! e fonák állást el nem fogadom. Én nem vagyok az esküdtszék superrevisorium foruma. — Különben, ha ezen lényeges tekintetet mellőzni akarnám is — mit teljeséggel nem akarhatok, — én még csak azon helyzetben sem vagyok, hogy magamnak ez ügyben véleményt képezhessek. Tévedésben van ön, midőn azt hiszi, hogy előttem a kérdéses ügygyel kapcsolatban levő események ismertesek. Én azokról némi határozatlan kósza hireken kivül jóformán csak Orbán Balázs, Székely földéből értesültem. Biró Mihály urat nem ismerem. Az esküdtszéki tárgyalást előadó nyomtatvány pedig, melyet ön nekem megküldeni szives volt, ha csonka nem volna is, teljességgel nem elegendő arra, hogy én annak nyomán Biró Mihály ur ártatlansága, vagy bünössége felől határozott véleményt képezhessek.

„Ön igen jól tudja, hogy a szabad nemzetek azért tekintik az esküdtszéki intézményt a személybiztonság s részrehajlatlan igazságszolgáltatás bár (mint minden emberi) nem tökéletes, de mégis minden más rendszernél jobb garantiájának, mert ugy a tudomány, mint a tapasztalás kétségtelenné teszi, hogy a tények megállapitására általános bizonyitéki elméletet felállitani lehetetlen. — Igen, de az esküdtszéki eljárásnál a lélektani momentumok lombikjában forr ki a meggyőződés. — Látni, élő szóval hallani kell a tanukat, szemmel lélekkel kisérni a keresztvallatások incidenseit, (melyekre épen azért Angliában s Észak-Amerikában, hol az esküdtszéki intézmény ugy szólván a nép jellemének dajkájává lett, az ügyvédek sokkal nagyobb sulyt fektetnek mint a szónoklatra.) Ezeknek hiányát nyomtatványnyal nem lehet pótolni.

„Annyit azonban látok, hogy ezen ügyben az esküdtszék nézetem szerint igen helyesen — nem is a felett itélt, vajjon Biró Mihály árulta-e el, vagy nem a minden jogot és törvényt lábbal tapodott zsarnokság szerencsétlen áldozatait, — hanem itélt a felett, vajjon Orbán Balázs elkövetett — e rágalmat, vagy nem? E kettő között pedig igen nagy a különbség. Annyira nagy, hogy mig egy részt kénytelen vagyok bevallani, hogy az iránt, vajjon Biró Mihály árulta-e el vagy nem azokat a szegény martyrokat, nem vagyok oly helyzetben, hogy véleményt mondhassak, de már arra nézve, hogy Orbán Balázs rágalmi imputátió alá nem esik, van határozott véleményem: Én is akként itéltem volna, mint az esküdtszék itélt. — Még pedig azért, mert a rágalomról (calumnia) azon értelmezéssel tartok, melyet annak az angolok adnak. Ezek pedig a rágalmat ekként definiálják: rágalmat követ el az, a ki mást roszakarattal (maliciose) bünnel vagy vétséggel hamisan vádol, tudva hogy vádja hamis, vagy pedig másnak sérelmére tényeket szándékosan és tudva hamisan ád elő.

„Miután azonban az esküdtszéki tárgyalás alatt Ön Biró Mihály nevében magát az árulást illetőleg tagadó bizonyitásokba ereszkedett, nem lehet tagadni, hogy az esküdtszéki itélet folytán, Biró Mihály helyzete erkölcsileg még sulyosabbá vált mint előbb volt. Örülnék, ha az erkölcsi halál sulyát nevéről elháritná, örülnék ennek, nemcsak mint ember, hanem mint hazafi is, mert az árulás a magyar embernél szenyfoltot vet a magyar névre.

„Nagy hiba volt ez ügyet sajtóper utjára vinni, ez uton akárminként üt légyen is ki a végitélet, Biró Mihály a közvéleményben rehabilitatióját nem remélheti, sőt azon véleményben vagyok, hogy ha Orbán Balázst fogságra s birságra itéltetni sikerül, ez távol attól, hogy Birót a közvéleményben rehabilitálná, ujabb imputatióval fognak terhelni, azon imputátióval, hogy martyrt martyrra halmoz. Hozzá járul ehez, hogy a mint a lapokból látom, a semmitőszék az itéletet alaki tekintetben megsemmisitette, azon alapon, hogy a rágalmi vád alanyát képező tényekre nézve bizonyitványokba bocsátkozni a felek megegyezésével sem lehet. Mi jót várhat hát Biró Mihály állitott ártatlanságának kideritése, vagyis rehabilitátója körül egy ily korlátok közé szoritott ujabb tárgyalástól? — Semmit, teljességgel semmit."

Tanácsolja végül **Kossuth** az ügyet erdélyi becsületbiróság elé vinni.

— **Chorun Ferencz** mint táviratilag értesülünk, ellenzéki követjelölt 870 szavazattal választatott meg Arad város követének, 703 szavazat ellenében, melyeket Csemegy Károly jobboldali követjelölt nyert.

— **A központi bizottság** tegnapelőtt vette tárgyalás alá a földhitelintézetről szóló törvényjavaslatot. Hosszabb élénk vita után az osztályok többsége elfogadta azon módositásokat, a melyek a baloldal részéről inditványoztattak. Az 1-ső §. a melyben ki volt mondva, hogy az 1848-dik XIV-iki t. cz. kedvezményei „magyar földhitelintézetre" hatályba léptessenek, kitöröltetett, továbbá határozatba ment, hogy az idézett törvény által kiszabott 500.000 ft remuneratioként a „M. földhitelintézetnek" adassék; végre a törvényjavaslat egy §-ssal lett megtoldva, a mely azt mondja ki, hogy minden hasonnemü hitelintézet a törvény szabta kedvezményekben részesül.

Központi bizottsági előadónak **Horn Ede** lett megválasztva; ha a biróságok szervezéséről szóló tvjavaslat en bloc elfogadtatnék, akkor a földhitelintézetről szóló törvényjavaslat még ez ülésszak tartama alatt jönne tárgyalás alá.

= **A vallás és közoktatási miniszter** a mint jól értesült forrásból halljuk, a közoktatásügy előmozditása végett egy „országos oktatásügyi tanácsot" akar felállitani. Ennek felállitása tervével Eötvös is foglalkozott már, ki igen gyakran érezte egy derék szakférfiakból álló tanácsadó közeg hiányát, s annálfogva igyekezett a bajon a mivelt külföld legtöbb állama által elfogadott módon segiteni, s meg is csináltatta, ki is dolgoztatta a tervezetet. Utódja Pauler elfogadta a tervezetet, annak leglényegesebb részeiben. Az oktatásügyi tanács a tervezet szerint 4 főosztályból álland, egyetemi, gymnasiumi, technikai és népképzési osztályból. E szakosztályoknak az lenne feladata, hogy minden előforduló ügyet előbb tanácskozás tárgyává tevén, azt eldöntés végett az oktatásügyi tanács elébe terjesztenék. A tanács székhelye Pest lenne, s elnök s alelnök által vezettetnék, s 26 beltag a kellő számu kültag és egy tanácsjegyző felett rendelkeznék. Az elnököt a belügyminiszter előterjesztésére a felség nevezné ki 3 évre, az alelnököt 13 beltagot, az összes kültagokat, s a tanácsjegyzőt a miniszter ugyancsak 3 évre, a többi 13 beltagot az egyetemi-tanács (3) a polytechnicum tanácsa (2), az országos köptanodai tanáregylet (5) és a pesti népképző-egylet (3) neveznék ki. Ezen kivül a tanács tagjai lennének egy döntő szavazattal, a közoktatási miniszterium azon tanácsosai, melyek a miniszteriumban tanügyi referensek, és a kiket ezen kivül a miniszter a közoktatási tanács tagjaivá kinevez. A kültagok is votum decisivummal birnak. A tanács tagjai nem huznak fizetést, csupán a tanácsjegyző s egyes szakosztályok jegyzoi nyernek mérsékelt évi tiszteletdijat. Teljes ülésben az elnökön kivül minden szakosztály két beltagjának kell jelen lenni, hogy határozatot hozhassanak. A közoktatási tanács csakis a miniszteriummal érintkezik. —

= **A földmivelés ipar, és kereskedelmi miniszterium** az oda, a brüsseli földhitelintézet ellen (melyet Lagrand Dumonceau és társa képviselt) beérkezett panaszokat és kérvényeket, azok csatolványaival együtt, a igazságügyi miniszteriumhoz tette át, azon okból, hogy azok mind magánjogi természetüek s mint ilyenek a törvény rendes utjára tartoznak.

= **A pénzügyi bizottság** ülésében a fiumei kikötő kérdése volt szóban. Kerkápolyi sajnálattal jelentette ki, hogy az ezen építkezés eszközlésére szükséges tőkék felett az állam-kincstár jelenleg nem rendelkezik s hogy az épitést, ha csak valami uj pénzforrás nem nyittatik meg, boldogabb időkre el kell halasztani. Azonban e bizottság tagjai a kikötő kiépitését az ország kiviteli kereskedésére nézve életkérdésnek tekintik, s elhatározzák, hogy inditványozni fogják a képviselőházban: utasittassék a pénzügyminiszter a fiumei kikötő épitésére szükséges tőkéknek, valamint a pénzügyminiszteri épületre szükséges összegnek mikénti megszerezéséről törvényjavaslatot nyujtani be.

= **A Török Albert** udvarhelyszéki képviselő megválasztása ellen benyujtott kérvény tegnapelőtt délután tárgyaltatott az 5-ik törvénybizottság által. A kérvényezőket Szitár Dienes, Török Albertet Dr. Szigmund képviselte. Az első ülés alkalmával a bizottság az ügy érdemébe nem bocsátkozhatott, mert a felolvasandó okmányok száma igen nagy, csupán a választás megsemmisitésére benyujtott kérvény, a választásnál elkövetett visszaélésekre vonatkozó 46 okmány, s Török Albert ellennyilatkozata olvastattak fel. A bizottsági tárgyalás tegnap délután folytattatott.

— **A pest-zimonyi vasut** tárgyában mult vasárnap tartott értekezleten kiküldött bizottságot a közlekedési miniszter tegnap szivesen fogadta, s kijelenté, miszerint határozottan a halas-szabadkai vonalat tartja szemben a Dunaparton tervelt iránynyal czélszerünek s a küldöttséget biztositá, hogy e vasut épitését a benyujtott kérvényben kiemelt irányban szándékozik előmozditani.— A küldöttség a miniszter urnak ezen megnyugtató nyilatkozatáért köszönetét fejezte ki, s megbizóiknak eljárásuk legkedvezőbb eredményét vitte haza.

— **Bécs,** máj. 3. A „Reichsrath Corresp." helyreigazitja az oktatásügyi miniszternek a csalhatatlansági dogmára vonatkozó nyilatkozatát. A miniszter ugyanis azt mondá, hogy ő a kormány álláspontját vallja magáénak, melyet az a concordatum felmondásakor elfoglalt. A csalhatatlansági dogma mint ilyen, egyházi ügy; azonban az államnak meg kell és meg is fogja óvni a maga teljes jogát, annak gyakorlati következményeivel szemben.

Külföld.

= **Francziaország.** Párisban e perczben a legnagyobb zavar uralghat. Issy erőd körülzárolása óta sem levelek, sem lapok nem érkeznek rendesen Párisból. A commune a legvégsőig oltalmazni akarja magát s erre a legtöbb vezetőnek, valamint a legénységnek eléggé ismeretes oka van. Azonban azon kár, mi Párisra a torlaszokon való harczból háromolnék, oly roppant, hogy a franczia főváros „rendszerető" félénk polgárairól is felteszszük, hogy azon terveknek, melyek czélja a főváros elpusztitása, erélyesen fognak ellentállani.

Issy erőd ostromáról egy terjedelmesebb párisi sürgöny a következőket irja: „April 29-én éjjel a Monlinaux melletti hadi állásért folyt a harcz; ekkor a versaillesi csapatok viszszavettettek, s 29 foglyot vesztettek. Ekközben azonban a versaillesi hadseregnek egy másik hadteste a clamarti pályaudvarfelé nyomult előre, s az Issy erőd viárkaitól mintegy 200 meternyire levő házakat megszállotta. Ez erőd rendkivül szomoru állapotban van. A kazamátákat a golyók átlikgatták, a lőrések szétrombolvák, s 60 ágyu leszereltetett. (Tudni való, hogy Issyt már a német bombázás is igen megviselte.)

A golyószórók töltényei elfogytak. A helyőrség már csak 300 emberből s 30 tüzérből áll. Reggel 5 óra fele roppant ijedelem állott be a helyőrség közt. A tüzérek nem engedelmeskedtek többé Megynek, a parancsnok rendeleteinek kinyilatkoztatták, hogy már tovább nem tarthatják magukat. Erre beszegezték a még meglevő ágyukat, aztán eltávoztak az erődből. Megy a parancsnok Párisba ment, s mint fogoly jelentette magát a központi bizottságnál, s azelőtt számadást tett a dolog lefolyásáról. E perczben már lemondtak az erődről. (Még eddig azonban a bevétel nem következett be.) Cluseret értesülvén a dolgok állásáról, délfelé az erődbe ment, hogy az ijedelemnek véget vessen, de az nem sikerült. Azonban elhatározta, hogy fris csapatokat küld az erőd megszállására, s a „bosszu csapata" kirendeltetett. A Monlineaux mellett megkezdett harcz folytattatott. (Megy, az erőd parancsnoka a munkás osztályhoz tartozik, s a napoleoni uralom végnapjaiban az által lett nevezetessé, hogy az elfogatására kiküldött őrt lelőtte.)

A commune Issy szerencsétlen esetében ismét árulást lát, pedig ebben nincs igaza, mert ez erőd, valamint Vanves és Montroug nem védelmezhetők hoszabb ideig.

Borden tábornok, Garibaldi törzskari főnöke Marseillben elfogatott s tömlöczre vettetett. A versaillesi kormány parancsára Versaillesban Bordeuxban és Bayonneban az Internatoinele ügynökei, kiknek érkezése a londoni rendőrség által jeleztetett, elfogattak.

Gróf Chambord a hadügyminiszternek Versaillesbe 500000 frankot küldött a franczia sebesültek számára.

= **Románia.** A „Trompette" czimü bukaresti lap tudni akarja, hogy a romániai kormány egy kibocsátványt tesz közé, mely, hogy a zsidóknak Moldva Oláhországba költözését megakadályozza, elrendeli, hogy egy idegennek sem szabad a román földre lépni, ha csak ki nem mutatja, hogy legalább 5000 régi piaszter birtokában van. A nevezett lap, mely majdnem minden számában a zsidók ellen izgat, irja még: „E nagy és komoly rendszabály következtében nem marad egyéb hátra, mint az összes román sajtót, minden román polgárt felhivni a haza nevében, hogy őrködjenek a határon alkalmazott hivatalnokok felett, s jelentsék fel, ha személyes érdekből ezen rendszabály ellen cselekednek." Csak szép egy nép lakik abban a Romániában.

= **Versailles,** május 2. reggel 8 órakor. Ma éjjel egy zászlóalj vadász szuronyrohammal foglalta el a foederáltak két zászlóalja által megszállva tartott clamarti pályaudvart. A foederáltaknak 300 halottjuk van; nekünk csak nehány emberünk sebesült meg. Egyidejüleg 2 ezred Issy váracsot támadá meg, melyet mi pillanatnyira elhagyánk; azonban ismét elvettük azt, és háromszáz foglyot ejtettünk, melyek ma már Versaillesben vannak. Ezen fegyvertényeket a Vinoy tábornok parancsnoksága alatti tartalékhadsereg csapatai vitték végbe. A helyhatósági választások kedvezőleg ütöttek ki; azok republikanusok, conservativ értelemben, következőleg Thiers kormányára kedvezőleg történtek. A haladó párt névsora néhány városban, mint: Angers-, Mans- és Periguеuxban keresztül ment, ellenben több nagyobb városban, mint: Toulouse-, Marseille-, St.-Etieneben, a választások eredménye kielégitő. Valótlan azon hir, mintha Lyonban uj zavargások ütöttek volna ki, a vidéken mindenütt nyugalom uralkodik. Issy váracs bevétele folytán most már egészen zárolva van.

= **Angolország.** (Folyt.) A cabinet ezen eljárását azzal indokolta, hogy a gyarmatok már ugy is rég vágynak az önkormányzat után, s miután ez nekik megadatott, viseljék annak következéseit. Igy aztán 1869-ben a hadseregek létszáma annyira lejebb szállittatott, hogy lehetséges lett a jövedelmiadót oly észszerü módon leszállitani, a mi egész Európában majdnem isolált áll. A had- és tengerészet-ügyi miniszteriumban egy év alatt 3½ millió font takarittatott meg.

De 1870-ben, mely év oly változásokat hozott létre Európában, a Gladstone miniszteriumra is nagy csalódás várt. Az események, a franczia poroszháboru, Angolhont fegyverkezetlen, s igy képtelen állapotban találták arra, hogy befolyását kifele nyomatékosan értékesitse. A miniszterium a belga kérdésben sem volt képes a helyes állást elfoglalni, s a mint Oroszország a mult év végén a párisi szerződés nehány

---

TÁRCZA.

Az amerikai hölgy.

— Svéd beszély. —

Irta: **Zeissberg Frigyes.**

I.

(Folytatás.)

A hölgynek fátyola viztől átnedvesedve még szorosabban tapadt az asztalhoz, melyet senki sem bátorkodott félrevonni.

Mihelyt Hjalmar az ismeretlen hölgygyel szárazra jutott, — mert ő volt megmentője — mint gyermeket vette karjába, s a fedélzetre fölsietve, csak a hajónak egy nyugágyán tette le terhét. Óvatosan hajlott föléje, s a fátyolt föllebbentette arczáról. A látványra, mely szeme előtt föltárult, önkénytelenül egy lépést tett hátrafelé; s bámulva, mozdulatlanul állott ott egy pillanatig.

Nehány utazó nő és a hajó-felügyelőnő ápolása folytán csakhamar visszanyerte a nő eszméletét, s egy szobácskába vezették, hol egy éltes asszonyság száraz ruhákkal látta el.

A zavar első pillanataiban mindenki csak e hölgyre forditá figyelmét, most azonban, midőn a veszélyen már tul volt, támadt föl az emberek kiváncsisága a bátor mentő iránt, ki már ekkor visszavonult.

Mihelyt Hjalmar látá, hogy az ismeretlen hölgy ujra magához tért, visszasietett barátaihoz a fedélzetre.

— Bravo Hjalmar! Te a legbátrabb vagy mindnyájunk közt, — szólt Rikhárd.

— Csekélység! Én gyorsabban meggondoltam magam s megelőztelek titeket az ugrásban, — ennyi az egész.

— Ily alkalommal tanusitott rögtöni lélekjelenlét kétszeres bátorságra mutat.

— Bármelyikötök is ugyanazt tette volna.

— Mind meglehet, de az mit sem von le érdemedből; valóban te a legszebben veszesz bucsut Angliától, mert az utolsó pillanatokban egy emberéletet mentettél meg.

— Ne is szóljunk többet erről.

— De ép erről beszéljünk — szólt Byver, szokott derült mosolyával kacsintva át Hjamarra, — itt csak az a kérdés, hogy a megmentett koros hölgy-e, kinek hálájára számithatsz?

— Én ugy hiszem fiatal leány.

— Tehát láttad is már? Nos, minő e hölgy? Oly szép-e mint napnyugta a tengeren, vagy mint sötét éjben a föllángoló villám?

— Nem néztem meg valami nagyon.

— Óh te kőszivü ember! — jegyezé meg Byver tréfásan.

— Én nagyon szerettem volna látni — szólt Rikhard, — de a kiváncsiságomról le kell mondanom, mert az idő rövid, bucsuznunk kell tőled; a kapitány már a vezényhidon áll.

A jelenvoltak, kik a tisztek közelében állottak, és az átázott Hjalmart kiváncsian szemlélték, egyszerre más tárgyra forditák figyelmüket. Egy hölgyre, ki épen akkor jelent meg a szalon ajtajában.

— Ez ő, kétségkivül, a megszabaditott nő, — susogák az emberek egymásnak, — óh istenem beh szép! Vajon ki lehet e hölgy?

Az ismeretlen a szalonhoz vezető legfelső lépcsőn állott egy idős nő karjára támaszkodva, ugyanazéra, ki a leánykát szobájába vitte s száraz öltönynyel látta el.

A mintegy tizennyolcz éves fiatal ismeretlen hölgy csaknem oly barna arczszinezettel birt, mint a kreol nők; fényes fekete haja, melyet a tenger vize átnedvesitett, szorosan simult halántékához, mig vége fürtökben végződött gyönyörü vállára omolva alá. Arczán még látszottak a kiállott ijedtség nyomai; a duzzadt ajkak még nem nyerték vissza szokott pirosságukat. Éjsötét szemét hosszu selyempillák árnyalák. Lesütött szemét csak a fedezeten emelé föl, s tekintete Rikhárdéval találkozott, mely lelkesült kifejezést tükrözött vissza; gyönge remegés futott át e hölgy idegein, midőn ez ifjunak a szeme rajta nyugodott.

— Ez a férfi az, ki engem megmentett — kérdé sugva, az őt kisérő nőtől.

— Nem, ez nem az, — válaszolt a nő, miközben hasztalan fürkészte Hjalmart szemével, ki a tömeg mögé vonult vissza.

— Mily bámulatos hasonlatosság! Mily homályos emlékek, melyek lelkem mélyében szunyadoztak, ébredeznek bennem e vonások láttára! — szólt Rikhárd önmagához, miután egy ideig szemlélgette a szép idegen hölgyet.

— Istenemre, e leányka legalább is angyal, — vélé Byver.

— Vagy démon, ki a földre csak azért szállott le, hogy a férfinemet elbájolja és megsemmisitse — jegyezé meg egy másik tiszt.

— Hová tünt el Hjalmar? — kérdé Byver. — Mi történhetett vele? Nekem ugy tetszik, mintha elbujt volna.

— A hajón utószor csöngettek; mindazok, kiknek nem volt szándékuk elutazni, a kijárat felé siettek, hol a megvonult Hjalmarral ismét találkoztak bajtársai.

— Most már egygyel több okom van arra, hogy meglátogassalak, — szólt Bikhard barátjához, kifejezésteljes pillanatot vetve az idegen hölgy felé. — Ha egy kis karáti szivességet akarsz irántam tanusitani, igyekezzél kitudni, ki lehet e hölgy.

— Különös kivánság, de mert te ohajtod, megigérem azt neked. Élj boldogul drága barátom; ha ismét látjuk egymást, a kivánt fölvilágositással szolgálni fogok neked.

— Isten veled Hjalmar! — üdvözlék a távozó ifjat bajtársai.

— No csak aztán óvakodjál attól a leánykától te vasszivü, — szólt Byver. — Ha egy jó tanácsot elfogadsz tőlem utravalóul, ez nem más, mint az, hogy a jegygyürüt tartsd készen magadnál.

A jó barátok szivélyes kézszoritások mellett váltak meg egymástól.

— El ne feledd igéretedet! — kiáltá Rikhárd a partról.

— Ne aggódjál, birod igéretemet! — viszonzá Hjalmar a gőzösről, mely épen indulóban volt.

A visszamaradtak sapkájukat csóválgatták bucsuüdvözletül a távozó után, ki aztán szobájába vonult átnedvesült ruháit megváltoztatni.

A szalonba vezető lépcsőről az ismeretlen leányka tekintete — ki még mindig ott állott a kisérő nővel — föltartóztatá. E szemek lángjától, mely meteorkint ragyogott előtte, csaknem megkövülten állapodott meg; de ez igéret nem tartott soká; egy mely tiszteletteljes meghajtás után elsietett mellettök.

— Ez volt az, — szólt az agg nő.

E tisztes asszonyság Bark hajóskapitany özvegye volt, ki egy évvel azelőtt halt meg Angliában, hol eddig rokonainál tartózkodott s hosszas távolléte után most hazájába szándékozott viszszatérni.

— Tehát e férfi volt? Hát mért nem állott meg, hogy életem megmentőjének hálámat nyilváníthattam volna? Ő engem bizonynyal háládatlannak fog tartani. (Folytatása következik.)

pontjának felmondása által, s keleti kérdést veszélyes módon hozta felszinre, nem maradt egyéb Angliának, tehetlenségének tudatában hátra, mint Gortsakoff brutalis rugását szégyenletes arczczal elszenvedni. A miniszterium az események által hajtatva, kényszerült volt az 1869. reformokat elejteni, s a hadsereg és flotta reorganisatiójához fogni, s az adókat ismét ugyan annyival, sőt többel felemelni, mint a mennyivel azt 1869-ben leszállitotta.

A Gladstone miniszterium bukását legelső sorban e szerint franczia-poroszháboru idézte elő. —

E bukást a szuronyokkal megáldott contines hadügyminiszteriumai mind nagy örömmel és megelégedéssel fogadják, — mi pedig őszintén, szivből sajnáljuk azt.

UJDONSAGOK.

* **Tornaügy.** A tegnap tartott választmányi ülésben a szabályos jegyzőkönyvi hitelesités után, az egyletből köztanitói állomásra hivatott Gábor Lajos segédjegyző helye — Peti Lőrinc előtornászszal töltetett be. — A korszerü és szükséges inditványok érdekében, jegyzőkönyv vétele s ennek, a müvezető hivatal szobájában nyilvánostartása elrendeltetett. A tornarend ujból átdolgozása tárgyában alelnök vezetése alatt egy küldöttség fog müködni. — Ezen év folytán a tornaünnepély a népkertben junius 25-kén délután 3 órakor vevén kezdetét, a szabályszerü gyakorlatokat ügyesen tevő tagok dijazása mellett, tánczmulatsággal fog végeztetni.

Ez ünnepélyre vonatkozólag már:

a) Az egylet alapitó pártoló és müködő tagjai részére szabadjegyek nyomatása határoztatott.

b) A t. közönség más tagjai, ez ős magyar város minden tisztességes polgárai s lelkes hölgyei s ifjai személyenként egy frt beléptidij mellett várva várt szivesen látott s fogadott vendégekül fognak tekintetni.

c) A helybeli ref. és rom. kath. alsóbb iskolák növendékei illető tanáraik vezetése alatt fejenként fizetendő husz kr. osztr. ért. A bál kezdetéig, esti 9 óráig a növelés nélkülözhetlen egyik ágának a „tornaszat"-nak megkedveltetése s virágzóbbátételе szempontjából részt vehetnek. —

d) A kitüzött tornaünnepély müsorozatát egy e végre kirendelt küldöttség a legközelebbi választmányi ülés elé fogja megerősités véget terjeszteni.

e) Elhatároztatott az is, hogy az évben országunk szivében B. Pesten ama nagy tornaünnepélyen zsenge egyletünk két tagu küldöttség által fogja magát képviseltetni, s hogy előtornászaink is tömegesen részt vehessenek e nagy horderejü országos összejövetelben a nov. 25-iki bevétel haszonjövedelméből segélyeztetni fognak.

Szabad legyen nekem, midőn ezeket a sok érdemü közönség tudomására hozom, fölkérni a tulterheltetés daczára áldozattételen soha nem lankadó derék honleányaink s honfiainkat a milyen tisztelt ügybarátokat — hogy pályadijakul szánt kegyes adományaikat hozám, vagy egyletünk müvezetőjéhez juttatni, s majdan az Ünnepélyen örök becsü megjelenésökkel bennünket megörvendeztetni, a népnövelés s nemzeti véderő fejlesztését s gyarapitását hatályosan elközölni méltóztassanak!

Isten velünk! Debreczen 181 máj. 4.

Varga Lajos, m. k.
elnök.

* **A biharmegyei orvos és gyógyszerész egylet**, melyhez debreczeni orvosaink és gyogyszerészeink is csatlakoztak, e hó 13-án tartja közgyülését Nagy-Váradon. A közgyülés programmját közölni fogjuk. Városunkból az orvosgyógyszerész karból tizenegyen rándulnak át a közgyülésre.

* **E szinidényben** tegnap volt az utolsó előadás. A szinház ez alkalommal zsufolásig megtelt s a közönség elbucsuzott azoktol, kik oly sok mulatságos órákat szerzettek számára. Ma délben már szinészeink el is utaztak N.-Váradra. Az indoháznál sok lelkes mübarát jelent meg „istenhozzád"-ot mondani a nemzet napszámosainak. N.-Váradon, — mint már jeleztük is, — szombaton nyitják meg a szinkört. Első előadásra „Hamlet" van kitüzve a czimszerepben Mándokival.

* A szinház tegnap bezárult, de nemsokára ismét élet költözködik belé, midőn t. i. a mükedvelők előadásaikat tartandják. Az unalmas esték egyhanguságát bizonyára jelentékenyen mérvben győzi le azon élvezet, mely akkor, a élettelenné vált csarnokban várakozik a közönségre. Ez élvezet hatalmasan fokozódnék, ha egy igen tisztelt, s városunk előkelőbb köreinek egyik szellemdus hölgyének már ismert kitünő játékával ismét találkozhatnánk; de fájdalom, jelenben ugy alakultak a körülmények, hogy az ohajtott esemén yaligha fog teljesedésbe menni s a „Szellemdus hölgy"-et alkalmasint nem látandjuk meg. Midőn efelett mély sajnálkozásunkat kifejeznénk, nem mulaszthatjuk el egyszersmind figyelmébe ajánlani a tisztelt rendezőségnek, hogy a bajon segitve a felmerülő gátakat háritsa el, s tapintatos intézkedés által a visszalépő urhölgyet ujból nyerje meg, mert résztvevése, a mükedvelői előadásoknak kiváló érdeket fog kölcsözni.

* **A mükedvelői előadásokat** a vigjátékok mellett — melyekről lapunkban már emlékeztünk — képletek (tableaux) fogják emelni. És itt felemlitjük, hogy mindazon mozgalmakat, melyek a társaság körében felmerülnek, figyelemmel kisérjük, s igy a közönség érdeklődését folyvást felvonva tartjuk.

* **Zsutay János emlékére** a ref. főiskolai felsőbb tanuló ifjusági „önképző társulat," mely ez évben oly sok szép jelét adta komoly törekvésének,— ünnepélyt rendezend. A tragikus véget ért ifju e társulatnak, korában legkitünőbb tagja volt, itt fejleszté a természettől nyert fényes tehetségét, s most a lelkes ifjak ez egylete mint gyászoló fél emlékezik a szerencsétlen pályatárs hullámsirjára. A társulat „Heti közlöny" czimü lapja gyászkeretben érzékeny nekrologot közül az egyletnek ez egykor szép reményekre jogositott, de gyászos véget ért régibb tagjáról. Az emlékünnepély junis 11-kén tartatik meg.

* **A kereskedő ifjuság önképző egylete** társalgási estélyeket rendező bizottságának van szerencséje az egylet tagjait Tormay Béla ur folyó évi májns 6-án, azaz szombaton estve 8 órakor tartandó „Élettani előadások"-ra tisztelettel meghivni; — (vendégek szivesen láttatnak.)

Lobmayer Mátyás,
b. elnök.

* **Észrevételek** Ghiczy Kálmán urnak 1871. április 3-án a kultuszminiszter urhoz intézett interpellatiójára" czim alatt Pesten Satori Károly bizományában névtelenül egy 54 lapra terjedő füzet jelent meg, mely szerkesztőségünkhöz is beküldetett. E mü magát meg nem nevezett irója a kath. vallásfelekezet üldözését látja Ghiczy országszerte felekezeti különbség nélkül visszhangra talált interpellatiójában, s nem elégedett meg a miniszteri válaszszal sem. Látni való, hogy szerző a vallás és hierárchia ügyét elvállhatlan dolognak tartja, s vallási szinezettel a papuralom érdekében szólal fel. Ez már ma tulhaladott álláspont, s minden mivelt ember, ki önérdek által nem vezettetik, tudja, hogy a kath. hitelvek ellen senki nem száll sikra, de igenis ostorozni kell mind azon kinövéseket, melyek a papság részéről vallási hamis szinezettel az állam érdeke ellen történek; kik más nézetben vannak azok talán érdekkel olvashatják e füzetet; ára 20 kr.

* **A magyar kir debreczeni posta hivatalhoz** a nagyváradi posta igazgatóság, belátva az alárendelt személyzet elégtelenségét, az eddigiekhez még két hivatalszolgát nevezett ki, s azok e hó 1-én el is foglalták állomásaikat. Igen helyeseljük, hogy az igazgatóság siet segiteni azon hiányokon, melyek tudomására hozatnak. Bár a többi hiányon is mielőbb segitve lenne! Különben ugy értesültünk, hogy a személyzet kellő növelése most nem azon mulik, hogy az igazgatóság annak szükségét be ne látná és ne helyeselné, hanem csupán azon, hogy az ez idei költségvetés szerint az igazgatóság nem rendelkezik az ezen személyzetnövelés által igénybe veendő összegekkel.

* **Számos beküldetett** czikkérkezett hozzánk egyes utczák jardái elkészitése tárgyában, azonban lapunk tere nem engedi, hogy azokat egész terjedelemben közöljük. Ezuttal az illető beküldők megnyugtatására annyit irhatunk, hogy a városi költségvetésbe igen sok utczának kikövezése fel van véve, s e munkálatok e nyár folytán foganatositattni fognak. Mindenesetre jó lenne a kövezési munkák megkezdésénél tekintettel lenni azon utczákra, melyek a forgalom által különösen igénybe vannak véve, mint például a külső vásár melletti két utcza, melyeken áta vásárkor baromvásár fele igen élénk a közlekedés. Ez utczákat legalább is minél előbb el kellene becsületes gyalogjárdával látni, addig is, mig a kocsiut munkába vétethetnék.

* **A távirdászok**, pénzügyi hivatalnokok, postatisztek számára az országgyülés a mint tudjuk csekély fizetésük pótlására szerény szállás-pént rendelt. E szálláspénzek a távirdászoknak és pénzügyi hivatalnokoknak már utalványoztattak városunkban, a postatisztéknek még nem. De ugyan minek is, hiszen van elég pénz a postánál, s nem lenne csoda, ha ily mellőzés folytán a Jaksicsok száma szaporodnék.

* **Azon izraelita egyén** ügye, ki itt átutaztában nejétől megszökött, s kirül kisült, hogy három növel lépett egymásután házasságra, pár nap alatt fog elintézés alá kerülni a rendőrség előtt. Az eredményt tudatjuk.

* **„A kis Bika"** sörház bérlője, a mint halljuk, e hó 15-én, ujra változik. Bizony kár a központon levő, s számos látogatottságnak örvendő helyiségen minden 4—5 hónapban változtatni a személyzetet, kivált, ha az oly buzgalommal és előzékenységgel végzi kötelességét mint a jelenlegi albérlő Gödényi József, mert az ily személyváltozások rendesen a látogatók egy részének elmaradását vonják maguk után. A főbérlő a sok személy változással már megtudhatta volna, hogy selten kommt etwas besseres nach"

* **Az éjjel egy katonát** csiptek el, ki B. G. udvarán Péterfia utczán tett mámoros fővel, be nem jelentett és a megfutamodással furcsán igazolt látogatást. Az illető katona kabátgombján ágyuk vannak, tehát tüzér, s neve Tobisch Ferencz. — Ügye ma fordult meg a rendőrség előtt. Vajon ez eset közlése nem hoz e ujabb bajt e sorok irója nyakába. Mert megvagyon irva . . . satt. satt. . . .

* **Fiat justitia, aut pereat mundus,** — e latin példabeszédnek legujabb debreczeni modern forditása magyar nyelvre ez: „Szólj igazat, betörik a fejed." — Bizony bizony roszul forditanak Debreczenben. — Bővebb magyarázatot. . . . . annak idejében.

Országgyülési tudósitás.

A képv.-ház üléseː május 3.

Elnök Somssich Pál ¼ 11 órakor nyitja meg az ülést.

A kormány részéről jelen van Pauler, Horváth B. Tóth Vilmos, Szlávy, Gorove.

A mult ülés jegyzőkönyve hitelesittetik.

Horn Ede beadja a közp. bizottság jelentését a földhitelintézetről szóló törvényjavaslat iránt.

Következik a napirend: a Spanyolországgal és Guatemala köztársasággal kötött kereskedelmi és hajózási szerződésről valamint a tengeri kereskedelmi hajók köbözéséről szóló tvjavaslatok harmadszor olvastatnak fel és hozzájárulás végett a förendekhez küldetnek.

Következik a mentelmi bizottság jelentésének folytatólagos tárgyalása Miletics perbefogatása iránt, melyet a sajtóügyi közvádló a „Zastava"-ban 1870. évi 33. számában megjelent és Miletics által itt czikk miatt kért.

A mentelmi bizottság a mellékelt kévénynek és mellékleteinek méltányása után véleményét következőkben terjeszti a képviselőház elé:

Minthogy a közlött irományokból kitetszik:

1) miszerint a sajtóvétséget állitólag tartalmazó czikk irójául Miletics Szvetozár képviselő magát ugyan meg nem nevezé, de aziránt a felelősséget határozottan magára vállalá, s a törvény értelmében elvállalni köteles is;

2) miszerint a körülmények olyanok, mikből zaklatásnak legkisebb nyoma sem mutatkozik;

3) miszerint az 1. pontban mondottak szerint a sajtóvétséget állitólag tartalmazó tény és Miletics Szvetozár személye közt csakugyan összefüggés létezik: végre

4) miszerint az eljárás a törvényes bíróság előtt fog indittatni:

Mindezeknél fogva a mentelmi bizottság véleménye oda járul, hogy a kért engedély a képviselőház által megadassék.

Patay István azt tartja, hogy a mentelmi bizottság nevét „vádló bizottság"-ra kellene változtatni. (Derültség.)

Maximovics Miklós is a kiadatás ellen szónokol; annál is inkább, mert itt elé-viilés kérdése forog fen, — a közvádló ugyanis elmulasztotta a törvényben meghatározott idő alatt a kellő lépéseket megtenni.

Maximovics Miklós es Csanády Sándor kivánják azon iratok fölolvasását, melyekre a közvádló actióját alapitja, hogy ki tünjék, vajjon csakugyan nem forog e fen zaklatás.

A ház ezt megengedvén Hoffmann Pál előadó az incriminált czikknek egyes passusait olvassa föl: mutatványul álljanak itt ezek: „Olyan állam, (Ausztria-Magyaország) mely hütlenné vált népeihez, nem bir joggal: ezektől hüséget követelni; a magyar puszták elég szilárdnak találta az egész építményt s fiai a lajhántuli germánokkal a königgrätzi csupán némi lényegtelen javitásokat ajánlott, csata után a végett szövetkeztek, hogy a mmelyek még a szinházi nyári idény beállta monarchia szláv ajku népeit elnyomják és azok előtt meg fognak tétetni. Igy tehát Latabár tákifejlődését gátolják; ha a jelen kormányon ülő sulata minden fönakadás nélkül megkezdhesi férfiak még hosszasan fognak helyeiken megbenne előadásait juniusban. maradni, Ausztria menten elvesz stb.

Pavlovics István Mileticsnek a kihallgatáskor tett nyilatkozatából nem azt veszi ki, hogy ez magára vállalta volna a felelősséget a czikkért, e szerint nem áll a mentelmi bizottságnak erre vonatkozó megjegyzése. Szólónak tudomása van a szerzőről, a ki pedig nem Miletics. A czikkben nincs lázadás, csak eszmefejtegetés, ezért pedig valakit perbe fogni, nem egyezik meg az alkotmányos szabadsággal. Inditványozza tehát, hogy a kir. ügyek igazgatója keresetével elutasittassék.

Németh Albert a kérdésben zaklatást lát, mert még nem is állotta ki Miletics a fogságot, s a közvádló már is itéletet akar vádlottra suprinscribálni. Szóló is aláirja azt, a mi az incriminált czikkben van, hisz tudva levő dolog, hogy Ausztria elébb-utóbb elmasirozik; ezt elmondták a házban is többen, ezért tehát valakit elitélni nem lehet.

A szerb nemzet barátságát sokkal inkább becsüli, hogy sem egyik szószólóját olyan dolgokért, melyeket a házában akárhány képviselő büntetlenül elkövetett s a mi nem is vétség, kiadatni kivánná. Figyelmezteti a kormányt, hivatkozva Csehország példájára, hogy ideje volna már a nemzetiségeket kibékitni amnestia adás által.

A kiadatás ellen szavaz.

Péchi Tamás nem hajlandó — mint ezt Németh A. kérdé — aláirni az incriminált czikkben mondottakat; mert van abban egy passus mely a magyar állam integritása ellen van irányozva.

Daczára annak, hogy tapasztalta, miszerint szokott ilyen irányu czikkeket közre adni s igy hajlandó volna irányában szigorubban eljárni, — mindamellett a kiadás ellen szavaz.

Hoffmann Pál a mentelmi bizottság álláspontját igazolja, annak támogatására egyes részleteket olvas fel az iratokból és a kérdést szavazás után kivánja eldöntetni.

Németh Albert, hogy ne ugy tünjék fel, mint ha ő a magyar állam integritása ellen intézett támadásokat pártolja, kijelenti, hogy ő az incriminált czikkben semmi ilyest nem talált.

Csernátoni, Madarász, Tisza Kálmán a kiadatás ellen szólnak, de a többség Mileticset kiadá. Horváth B. felel Ditrichnek. Tudomásul vétetik.

A telepitvényesekről s az elő folyamodásu bíróságokról szóló tjavaslat (ez még csak általánosságban) elfogadtatnak. A részletes tárgyalás a 8 §-ig haladt Az ellenzék módositványai elesnek.

Fővárosi értesitő.

** Báró Eötvös Loránd, mint egyetemi magántanár a napokban kezdte meg előadásait a kisérleti természettanból. Szép számu hallgatóság gyült össze a vegytani tanteremben ezen előadására. Télfy Iván, a bölcsészeti kar dekánja mutatta be a fiatal tanárt hallgatóinak. Eötvös Loránd röviden üdvözölte a hallgatókat meghatottságát fejezte ki, hogy oly számos hallgatója van mindjárt az első évben, néhány szót szólt a tudomány magasziosságáról, s azon óhaját fejezve ki, vajha hallgatói is oly hévvel ragaszkodnának a tudományhoz, mint ő, átért tárgyára. Előadása tárgyául a fénytant választá. Előadása folvékony, érthető és kellemes. — A hallgatóság érdekkel hallgatta végig az előadást.

** A Karácsonyi-palotában ismét készülnak egy jótékony czélu előadásra. Adni fogják a „Teriive vany" czimü vigjátékot. Az előadásban közreműködnek: Karácsonyi Adrienne comtesse, Fáy Karola, Kende Paula kisasszonyok, Pallavicini őrgróf és Kendeffy Árpád ur.

** Nyáry Pál szinpadon. Fürst Singspielhallejában „Nyáry Pál" czimü 3 felvonásos „Charakterbild"-re készülnek, melynek előadását péntekre hirdetik. Az elhuuytnak ily hamar szinpadra állitása egy remélhetőleg férczmüben, épen nem tart parallelt azon kegyelettel, melyet a fővárosi közönség tanusitott a jeles férfiu halálakor. Az érdekeltség kizsákmányolása az egész.

** A budai nyári szinház közelebb egész részletesen megvizsgálta egy szakértő bizottság, hogy a jelentett hiányok mennyi javitni valót igényelnek. A bizottság elég szilárdnak találta az egész épitményt s csupán némi lényegtelen javitásokat ajánlott, melyek még a szinházi nyári idény beállta előtt meg fognak tétetni. Igy tehát Latabár társulata minden fönakadás nélkül megkezdheti benne előadásait juniusban.

** Pesten a szabósegédek strikolnak; nehány nap óta, tétlenül lézengenek az utczán — de valószinü, hogy e munkaszünet nálunk kevés ideig tartand, mert az üres erszény előbb-utóbb kibékitendi őket munkaadó gazdáikkal s ujra kezükbe veszik a tüt meg a czérnát.

Belföldi hirek.

** A Fertő tavából most meg azt irják, hogy van ugyan viz benne, de nem olyan sok, mint irták. Nevezetesen az Uj-Mexikó gyarmat, nemcsak hogy nincs viz alatt, de egész vidáman füstölnek kéményei.

** (Rövid hirek.) Nagy Jakab Gyürött tilinkózik.— Szepesmegye Maldur községében rozpant tüzvész volt. — Menter Zsófia Szegeden hangversenyez.— A salgó tarjáni vasutvonalrész ma adatott át a közforgalomnak.— Bodrogi Gyula győrmegyei aljegyző öngyilkossá lett.— Az ujbánya barsi kerületben Nyiri Józsa ministerialis hivatalnok képviselővé választatott.

Délutáni posta.

— Zágráb, máj. 3. A horvát országgyülés megnyitása julius 3-áig halasztatott el, minek oka állitólag a határőrvidék kérdésének megoldása.

— Páris, máj. 3. Jourde a commune delegált pénzügyére lemondott. — A lyoni vaspálya nem fizette ki a commune által követelt 692.000 frankot. Járadék szilárd és 52.10 záródott.

A „Debreczen"
ereleti

MAGÁNTAVIRATAI.

= **Pest, május, 4. Az országgyülés mai ülésében Simonyi Ernő inditványt tett a 25-ös bizotság munkálata tárgyalásának felfüggesztésére, s a mostani törvényszékek fentartására, kinevezésére, fedezete a bélyegjövedelem, nagy a zavar, bizonytalanság a törvénykezési ügyben.**

Nyilt tér.

Hirdetmény.

Felerészben Stenczinger Antal elltömegét, másik felerészben néhai Stenczinger Antalné sz. Kerek Juliánna örökösét illető, a vértesi határban — Debreczentől 1½ Vértestől 1 Vámospércstől szinte 1 óra járásra eső 275 cat. hold kiterjedésü tagos birtok a rajta lévő épületekkel a hitelezői választmány határozata és az örökösök beleegyezése folytán f. évi május 26-ik napján dél előtti 10 órakor a helyszinén tartandó közárverés utján el fog adatni.

Kikiáltási ár 20.000 frt, bánom pénz 2000 frtban van megállapitva, az árverési többi feltételek alólirt csődtömeg gondnoknál megtekinthetők. —

Debreczen, 1871. május 3-án.

Simonfy Sámuel m. k.
csődtomeggondnok.

184 1—2

Távirati tudósitás

á bécsi tőzsdéről május 3-ról.

Arany . . 5 frt 89 kr | Ezüst . . 122 frt 50 kr.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Eladó széna. 177 3—3

A nagy cserén termett egy boglya any a-széna és szalma eladó.

Értekezhetni **Boros Sándornál** (piacz-utcza, Vecsei-ház.)

Haszonbéri hirdetmény.

Mandel Jakab földbirtokos ur tulajdonához tartozó **N.-Kabai** sör, bor, pálinka mérési, szóval az összes kir. kisebb haszonvételi jogok (regali benificium) a hozza tartozó vendéglőgadói épülettel és korcsmákkal; — továbbá a kabai malomjog; ezen kivül, egy gazdasági épületekkel teljesen felszerelt uri lak, kerttel, szőllőföldekkel; ugy a határban fekvő **200 hold** szántó s kaszálló földdel s ezzel járó legeltetési joggal: **1872. év Január 1-sö napjától** számitandó 3 vagy 6 évre is, **f. 1871. év május 17-ik napján d. u. 3 órakor N.-Kaba mezőváros házánál** tartandó nyilvános árverés utján a legtöbbet igérőnek, haszonbérbe fognak adatni. —

A bérleji szándekozók felkéretnek magukat elegendő bánompénzzel ellátni. —

A bérleti feltételek, alól is megirott **Jakó Pál a bérbeadó megbizott ügyvédjénél Derecskén** bármikor is, reszletesen megtekinthetők.

Kelt Derecskén 1871. april 10.

165 8—10 **Jakó Pál**
köz s váltó ügyvéd
Derecskén.

Hirdetés.

Alól irt az átalában jó hirből ösmert Clayeton és Schutlevorth urak gyárából egy a legujabb szerkezetü gőzmozdonynyal ellátott cséplő gépet rendelt, mely most reánk jövő május végével érkezik meg, és miután annak müködése saját földén igen kevés időt vesz igénybe, bátorkodik azt a n. é. gazdálkodó közönség figyelmébe és illetőleg annak vele való szolgálatát a lehető legjutányosabb árér ajánlani.

Ugy szinte hat darab, három éves Sveiczi tehény és egy három éves eredeti Sveiczi bika alólirtnál eladó. 143 4—5

Bignio János
kereskedő és gazdálkodó
n. h. 1093/4.

Az Általános

„ELEMI BIZTOSITÒ-BANK"

ujabbi közhasznu intézkedései által a gazdászati érdekeknek megfelelve, elfogad biztositásokat

jég-károk ellen

kedvező feltételek és legolcsóbb dijak mellett.

Bővebb felvilágositással szolgál a bank alólirt főügynöksége és a kerületbeli összes ügynöksége.

Kelt Debreczenben, 1871. év április hóban.

Az általános elemi biztositóbank főügynöksége Debreczenben

Biztositási iroda: Gróf Dégenfeld ház 1760. sz. a.

181 —. **Sarkady Ferencz.**

Hirdetés.

Midőn a nagy érdemü közönsg figyelmét

a nagy-erdőre

mint már természeti fekvése által is a legkellemesebb és üditőbb élveket nyujtó

mulató-helyre

felhivom, egyszersmind van szerencsém köztudomásra juttatni, miszerint a t. cz. közönségnek rendelkezésére a Caderás-féle czukrászat melletti, főpiaczon levő, fő traik előtt, hol jegyek személyenként **10** krajczárért válthatók, két társas kocsi álland, melyek **a város** és **nagy-erdő** közti közlekedést napouként reggeltől késő estig eszközlendik, **különösen**

vasárnap, kedd, csütörtök és szombat napokon,

melyeken **gőzfürdő** van. 8—9—10 órakor indul az omnibus; a visszajövetelt a 3-dik csengetés jelenti.

Gőzfürdő vasárnap kivételével fél 12 órán tul a **nők** részére van nyitva.

Másnemü **fa-** és **porczellánkád-fürdő** bármikor készen áll a vendégek kényelmére. —

Azon biztositással, hogy kitünő italokról valamint pontos és jutányos kiszolgáltásról, ugyszintén a vendéglős részéről izletes ételekről gondoskodva van, a nagyérdemü közönség kegyébe **ajánlja magát**

144 5—10 **a bérlő.**

Debreczen, 1871. Nyomatott Telegdi L. betüivel. (Széchenyi-utcza 1814. sz. a.)